

El cineasta Francesc Betriu, premi Gaudí d'Honor 2020

El guionista, productor, distribuïdor i crític és responsable de cintes com "Furia española" o "La plaça del Diamant"

Francesc Betriu, premi Gaudí d'Honor 2020. | ACN

La Junta directiva de l'Acadèmia del Cinema Català ha acordat distingir el cineasta Francesc Betriu (Organyà, 1940) amb el Premi Gaudí d'Honor-Miquel Porter 2020, màxim reconeixement del cinema català. Betriu rebrà el guardó honorífic l'endemà del seu 80è aniversari, en el marc de la cerimònia de lliurament dels XII Premis Gaudí, que tindrà lloc el diumenge 19 de gener del 2020 a l'Auditori del Fòrum del Centre de Convencions Internacional de Barcelona (CCIB).

L'acadèmia ha volgut distingir-lo per la trajectòria "consistent i dilatada" com a director, guionista, productor, distribuïdor i crític, així com pel compromís social "ferm" i per la diversitat de la seva producció, que inclou títols com *Furia española* o *La plaça del Diamant*.

Censura de Fraga

Des de l'Acadèmia del Cinema Català es destaca que Francesc Betriu pertany a una generació "valenta" de cineastes que va deixar el seu segell durant el franquisme i la Transició, amb un cinema "compromès, transgressor i mutilat". I subratlla que el cineasta "va patir les conseqüències de la censura" des del seu primer curtmetratge.

L'aleshores ministre de Franco Manuel Fraga Iribarne li va prohibir el curt *Los Beatles en Madrid* "sense ni tan sols veure'l", apunten des de l'acadèmica, acusat de desmentir la versió

oficial de fracàs d'aquesta gira que va voler difondre el règim dictatorial.

També van ser objecte de les tises franquistes pel·lícules de sàtira social com *La viuda andaluza* (1976), *Los fieles sirvientes* (1980) o *Furia española* (1975), pel·lícula que, segons se subratlla des de l'acadèmia catalana, té el "rècord de talls" de la censura espanyola: 22 en 11 minuts. La cinta, afegeix la mateixa font, seria una de les últimes que veuria el dictador Franco abans de morir.

Una trajectòria polivalent

La formació acadèmica del lleidatà, nascut a Organyà (Alt Urgell) el 1940, inclou estudis en Ciències Econòmiques i Ciències Polítiques i la diplomatura en Sociologia, així com estudis especialitzats en direcció a l'Escuela Oficial de Cinematografía de Madrid. Allà va poder aprendre de personatges com Luís García Berlanga, José Luís Borau, Carlos Saura o José Luís Sáenz de Heredia.

Durant els anys 60 va treballar com a corresponsal a Madrid per a la revista *Fotogramas* i com a director de la *Revista Española de Sociología*. També va formar part de la companyia de teatre independent *Los Goliardos*.

Després d'una primera etapa com a director i productor de curtmetratges, durant la dècada dels 70 del segle XX va fer el salt als llargs. Va debutar amb *Corazón solitario*, el 1972. Després va adaptar diverses obres literàries a la gran i la petita pantalla, com l'esmentada *La plaça del Diamant*, versió que comptaria amb Sílvia Munt en el paper de Colometa i Lluís Homar en el de Quimet; *Réquiem por un campesino español*, o les sèries *Vida Privada*, a partir de la novel·la de Josep Maria de Sagarra, o *Una pareja perfecta*, adaptació de l'obra de Miguel Delibes *Diario de un jubilado*.

Mónica del Raval (2008), *El día que murió Gracia Imperio* (2012) i *L'últim aviador* (2019) són els darrers títols d'una filmografia construïda al llarg de més de sis dècades. El reconeixement de l'Acadèmia del Cinema Català s'afegeix al Premi Sant Jordi de Cinematografia a la trajectòria que va rebre el 2014 o al Premi Jordi Dauder del 2017, entre altres guardons.

Fins ara han estat guardonats amb el Premi Gaudí d'Honor Jaime Camino (2009), Josep Maria Forn (2010), Jordi Dauder (2011), Pere Portabella (2012), Montserrat Carulla (2013), Julieta Serrano (2014), Ventura Pons (2015), Rosa Maria Sardà (2016), Josep Maria Pou (2017), Mercedes Sampietro (2018) i Joan Pera (2019).